

Cijeli život ukrašen polustoljetnim radom

Piše: Bruno Lucić
Foto: Tonči Plazibat/CROPIX

Istaknuti povjesničar umjetnosti, esejist i pjesnik Igor Zidić predstavio je 17. kolovoza u palači Sponza svoju knjigu „Rukopis oka: Likovne teme i ogledi 1967.-2013.“

Djelo objedinjuje pola stoljeća rada ovog vrsnog likovnog kritičara, a prezentacija knjige održana je u suorganizaciji dubrovačkog ogranka Matice hrvatske i Dubrovačkih ljetnih igara.

- I bez ptica zrak bi pjevao. Igor Zidić je pjeva i kada ptice ne pjevaju. On pjeva u neiskazivom rasponu rada i djelovanja. Zidić je pokretač hrvatske kulture na brojnim razmjerima. Ja se njemu divim. U njemu ima beskrajne blagosti i odmjerenosti, ljubavi, znanja i iskustvo i on to pokazuje svojim djelima. Ne radi on to borbeno, agresivno, strasno, nego kroz svoj unutarnji mir, na rubu šutnje, gotovo jednim minimalizmom. To uvijek prati njegovu pojavu. On kao da se rodio u Dubrovniku pa bježi od monumentalnosti pa traži sklad, harmoniju, samozatajnost. Kada ga pogledate on je blijed kao jutarnje plahte na suncu, no on djeluje već pola stoljeća, kazala je pri početku pomoćnica za dramski program Mani Gotovac.

Predsjednica Matice hrvatske u Dubrovniku Vesna Čučić sažeto je prošla kroz autorovu biografiju i bogato stvaralaštvo. Dublju

● **Nije mi bilo teško jer sam imao odlične učitelje. Jedan od njih bio je moj dida Ante. Željezničar po noći, splitski težak po danu. On je govorio kako je „prava kuća ona gdje žive dida, otac i dica“ što govori o kontinuitetu života. Jer, ne možemo živjeti pravi život, ako ne naučimo živjeti u kontinuitetu**

analizu knjige napravila je povjesničarska umjetnost Željka Čorak.

- Nakon Požege i Zagreba, ovo je treći put da predstavljam ovu knjigu. Dubrovnik je zapravo najbolje mjesto za život ovom djelu. Ono je zaokružene strukture, obuhvaća čitavo 20. stoljeće, pa i kraj 19. stoljeća. „Kičma“ ove knjige jest stav slobode, to je takoreći njezin „Stradun“. Struktura ove knjige nije linearna, ona je tajna pa kao što se u Dubrovnik dolazi zbog njegove cjeline, a ne pojedinačnih dijelova, tako se i ovu knjigu treba gledati kao cjelinu. Tema slobode dovodi nas do podteme: sna, poetike sna i do poezije, a poezija nas štiti od banalnosti. Druga podtema jest dijalog s onostranim svijetom, dakle dijalog života i smrti. Zidić počinje od nadrealizma, a završava Šebaljevim križem. Naslov knji-

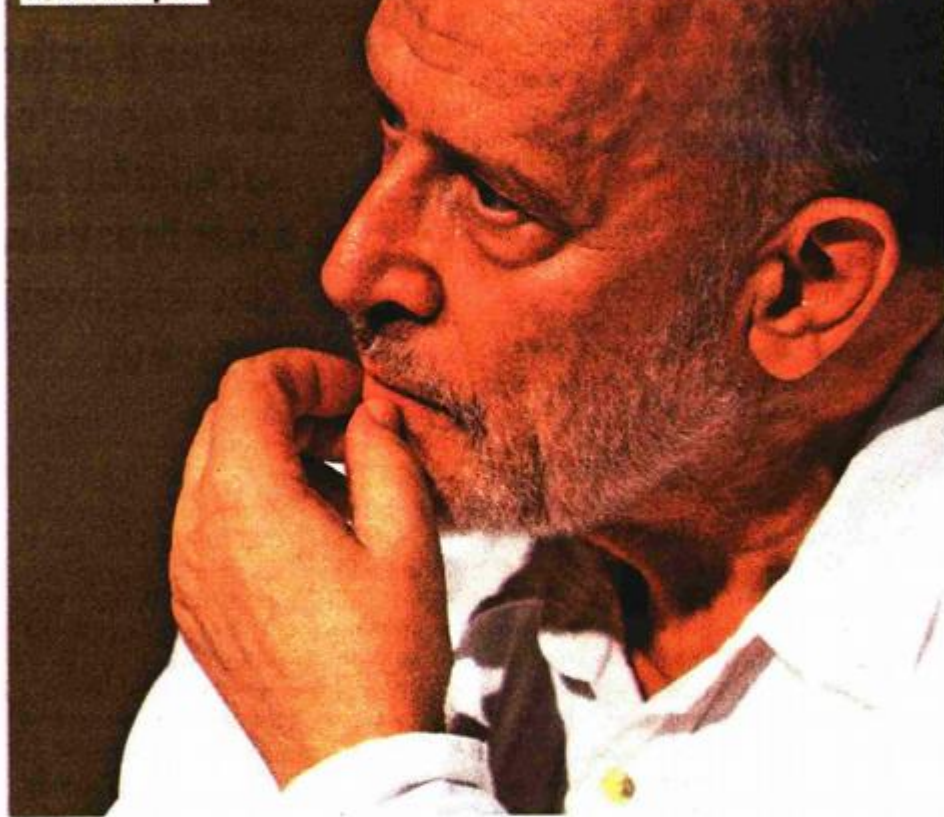
ge je „Rukopis oka“. Oko stvara rukopis, a kada nastane rukopis oko vraća životu ono što je nastalo, ono onda 'hrani' život, kazala je Čorak.

Povjesničar umjetnosti Marin Ivanović osvrnuo se na esej o Dubrovniku koji se javlja u knjizi.

- Igre su dostojne Zidića, a Zidić je dostojan Igrama. Pola stoljeća njegovog profesionalnog rada i festival se nadopunjuju. Dubrovnik zauzima važno mjesto u ovoj knjizi te ga se spominje kroz cijelu knjigu. U eseju o Dubrovniku, Zidić analizira grad i njegovu umjetnost. No, sve u svemu ova knjiga predstavlja veliki izvor erudicije koji ostaje zanimljiv i nakon trećeg čitanja, zaključio je Ivanović.

Na koncu je sam autor dao svoj doprinos cijeloj večeri, te prokomentirao neke temeljne ideje prezentiranog djela.

Zidić u Dubrovniku nalazi neka uporišta koja ne nalazi u Splitu

- Nije mi bilo teško jer sam imao odlične učitelje. Jedan od njih bio je moj dida Ante. Željezničar po noći, splitski težak po danu. On je govorio kako je „prava kuća ona gdje žive dida, otac i dica“ što govori o kontinuitetu života. Jer, ne možemo živjeti pravi život, ako ne naučimo živjeti u kontinuitetu. I ovdje u ovom veličanstvenom mjestu, u palači Sponza ima nešto što me fascinira. U cijelom svijetu je prizemlje uvijek u gotičkom, a kat u renesansnom stilu. Ovdje, u slučaju Sponze se neki ljudi graditelj dosjetio da napra-

vi obrnut redosljed. Možda je mogao šufit biti u nekom baroknom stilu! No, to čudo poremećenog redosljeda je ono što nam govori - pa ovaj je bio u pravu! Sve se može nadoknaditi genijem. Dubrovnik je primjer lucidnosti, opreza, razboritosti, talenta kakav se ne može naći u cijeloj Hrvatskoj. Treba znati da je najviše konzulata Dubrovnik imao za vrijeme propasti. Ti konzulati su bili „uši“ pomoću kojih su Dubrovčani osluškivali svijet i pratili što se sprema. Minčeta je iznutra otvorena, a izvana su debeli bedemi. To je

dubrovačka mudrost. Govorim kao da sam Dubrovčanin, no u Dubrovniku nalazim neka uporišta koja ne nalazim u Splitu. Uporišta treba tražiti u generacijama ispred ili prije, a kada se to postigne, postigne se puno. Veličina prebiva u srcu, a nije potrebno milijun ljudi kako bi se to postiglo. To je ono što nas izdvaja u našoj pojedinačnoj ništavnosti, kazao je Zidić.

Mani Gotovac se ponovno obratila prisutnima kako bi prenijela tužnu vijest o smrti Arsena Dedića te je slijedila minuta šutnje za pokojnikovu dušu.